

**UCHWAŁA NR VII/64/2015
RADY MIEJSKIEJ W KLESZCZELACH**

z dnia 30 grudnia 2015 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok.**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r. poz.1515 i 1890) oraz art. 41 ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2015 r. poz. 1286, 1893 i 1916) i art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz.28, 875, 1893, 1916, 2014) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok o treści przedstawionej w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kleszczel.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016 r.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Lange

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY KLESZCZELE NA 2016 ROK

WPROWADZENIE

W grupie wielu problemów społecznych jakie występują w naszym kraju problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż dotyczą różnych sfer naszego życia i powodują wielorakie szkody (społeczne, zdrowotne, ekonomiczne) zarówno te wymierne, związane choćby z opieką zdrowotną, wypadkami drogowymi czy przestępczością jak te niewymierne jakim są cierpienia i ból. Należy zdawać sobie sprawę z tego, że dotyczą zarówno kraju, społeczności lokalnej, jak i konkretnej rodziny. Problemy wynikające z nadużywania napojów alkoholowych najczęściej kojarzą się z uzależnieniem. Koncentracja na uzależnieniu powoduje lekceważenie i zaniechanie negatywnych skutków ryzykownego i szkodliwego picia alkoholu. Te wzorce picia alkoholu powodują znacznie większe szkody zdrowotne, społeczne i ekonomiczne, gdyż obejmują liczniejszą część populacji. Według Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych populacja osób pijących ryzykownie i szkodliwie szacowana jest w Polsce na 2,5 mln do 4 mln i jest aż cztery razy większa niż populacja osób uzależnionych od alkoholu.

Grupa osób pijących ryzykownie i szkodliwie powinna budzić powszechny niepokój. Jednak ciągle jeszcze akceptowane są wzorce intensywnego spożywania alkoholu. Można zauważyć tendencję do lekceważenia zagrożeń oraz konsekwencji wynikających z takiego sposobu spożywania alkoholu. Dopiero uzależnienie aktywizuje najbliższe otoczenie osoby pijącej do poszukiwania rozwiązań. Niestety strategie pomagania osobom uzależnionym są najtrudniejsze i najmniej skuteczne.

W populacji pijących ryzykownie i szkodliwie są także kobiety w różnym wieku i o różnym statusie społecznym, które spożywają alkohol tzw. „weekendowo”. Osobnym problemem jest picie nawet niewielkich ilości alkoholu przez kobiety w ciąży. Na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzono badania w czerwcu i lipcu 2007r. z których wynika, że co trzecia kobieta w wieku prokreacyjnym (18 – 40 lat) piła alkohol w czasie ciąży. Najnowsze badania opisują działanie alkoholu w życiu płodowym. Wynika z nich, że alkohol może wpłynąć na rozwijający się płód nawet wtedy, gdy jego dawka jest niewielka. Skutkiem używania alkoholu przez kobiety będące w ciąży może być powstanie szeregu wad wrodzonych, a co za tym idzie zmian rozwojowych u nowo narodzonych dzieci. Uszkodzenia te w krańcowej formie przyjmują postać FAS (Fetal Alcohol Syndrome) Płodowy Zespół Alkoholowy, charakteryzujący się obok specyficznych uszkodzeń somatycznych także upośledzeniem umysłowym. Warto zaznaczyć, że około 70 % dzieci z płodowym zespołem alkoholowym nie osiąga nigdy zdolności do samodzielnego życia. Dziecko z płodowym zespołem alkoholowym może urodzić się w każdej rodzinie, a jedynym powodem wystąpienia tego zaburzenia jest spożywanie nawet niewielkich dawek alkoholu przez matkę. W Polsce co roku rodzi się około 900 dzieci z pełno objawowym FAS. Dziesięć razy więcej dzieci ma inne zaburzenia związane z alkoholem opisywane jako FASD (Fetal Alcohol Spectrum Disorder) – Poalkoholowe Uszkodzenie Płodu.

Corocznie z przyczyn pośrednio lub bezpośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób. Z danych Światowej Organizacji Zdrowia wynika, że alkohol zajmuje trzecie miejsce wśród czynników ryzyka dla zdrowia, po nadciśnieniu tętniczym i

nikotynie, a przed np. chorobami nowotworowymi. Nadużywanie alkoholu uważane jest za jedną z ważniejszych przyczyn zwiększających ryzyko zgonu przed 65 rokiem życia, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem.

Rozmiary szkód związane z nadużywaniem alkoholu mogą być zmniejszone przez skuteczną politykę wobec spożywania napojów alkoholowych. Mając na uwadze to negatywne zjawisko państwa europejskie podejmują szereg działań mających na celu ograniczenie spożycia napojów alkoholowych, a tym samym zmniejszenie problemów wynikających z jego nadużywania. Dlatego każdy kraj tworzy własny program rozwiązywania problemów alkoholowych.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wymieniony akt prawny stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Warto podkreślić, że ustawodawca powierzył gminom nie tylko konkretne kompetencje i zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, ale wskazuje też źródło finansowania.

Obecnie nikt nie zastanawia się już, czy warto pomagać osobom i rodzinom z problemem alkoholowym oraz występującą przemocą, ale jak to robić szybciej, skuteczniej i efektywniej. Lepiej pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, skutecznie, bez używek rozładowywać napięcie i rodzącą się agresję.

Narkomania jest zjawiskiem ogólnoswiatowym. Powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym cywilizowanym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Jest dużym ryzykiem dla zdrowia psychicznego i fizycznego, poza tym wiąże się z problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka czy bezdomność. Uzależnienie od środków psychoaktywnych generuje również zachowania kryminalne.

Zjawisko narkomanii jest nadal jednym z poważniejszych negatywnych zjawisk społecznych. Szczególnie narażone na nie są dzieci i młodzież, głównie z powodu lekceważenia problemu i panującej mody na zażywanie substancji psychoaktywnych. Dlatego celowe jest zapobieganie używaniu narkotyków przez dzieci i młodzież poprzez profilaktykę i stwarzanie im miejsc do spędzania aktywnie wolnego czasu, jak i rozwijanie ich zainteresowań.

Kluczowymi aktami prawnymi, na podstawie których prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym z w/w zakresów są: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii uchwalane corocznie przez Radę Gminy.

DZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH PROBLEMÓW

Nadmierne spożywanie alkoholu stanowi jeden z najbardziej szkodliwych czynników mających wpływ na zdrowie i życie osób uzależnionych oraz ich rodzin. Tak zwane szkodliwe picie może być przyczyną wielu schorzeń somatycznych i psychicznych. Alkoholizm jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjonalnie śmiertelną. Nie ulega wątpliwości, że istnieją istotne powiązania między nadużywaniem alkoholu a wykluczeniem społecznym. Utrata pracy i zdolności do efektywnego funkcjonowania w rolach społecznych, przemoc, agresja, zaniedbywanie podstawowych obowiązków rodzinnych, a w przypadku ciężarnych kobiet nadużywających alkoholu, poważne uszkodzenia płodu, czego konsekwencją jest m.in. Alkoholowy Zespół Płodowy - to tylko niektóre skutki społeczne nadmiernego picia.

Swoją działalność będziemy więc kierować na osoby mające już problemy z alkoholem, czyli osoby uzależnione, u których w wyniku wieloletniego używania alkoholu nastąpiły ujemne zmiany w organizmie zarówno w sferze somatycznej jak i psychospołecznej. Leczenie osób uzależnionych od alkoholu polega na naprawie czterech podstawowych sfer życia uszkodzonych przez uzależnienie tj.

sfery fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. Według danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ta grupa osób stanowi około 2% dorosłej populacji mieszkańców. Na koniec listopada 2015 roku teren miasta i gminy Kleszczele zamieszkiwało 2337 osób dorosłych. Daje więc to grupę około 46 osób na terenie naszej gminy, które wymagają specjalistycznej pomocy. W 2015 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kleszczelach prowadziła postępowania w stosunku do 7 osób uzależnionych od alkoholu. W stosunku do jednej z nich wystąpiono z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe. Sprawa nie została jeszcze zakończona. Jest w toku postępowania sądowego. Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim w lutym br. wydał postanowienie o skierowanie jednej osoby na przymusowe leczenie odwykowe niestacjonarne (na wniosek złożony przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kleszczelach w październiku 2014 roku). Jedna osoba została skazana prawomocnym wyrokiem Sądu na karę pozbawienia wolności, którą zawieszono na okres próby w wymiarze czterech lat. Osoba skazana w/w wyrokiem Sądu zobowiązana została ponadto do podjęcia leczenia odwykowego. Jedna z osób podjęła terapię podstawową w Dziennym Ośrodku Terapii Uzależnień w Hajnówce. Pozostałe osoby wzywane są na rozmowy do Punktu Konsultacyjnego, gdzie są motywowane do podjęcia leczenia odwykowego.

Następną grupą są osoby pijące szkodliwie, dotknięte schorzeniami spowodowanymi nadmiernym spożywaniem alkoholu i którzy wymagają różnych form wsparcia i terapii, aby nie przekroczyć granicy dzielącej ich od uzależnienia. Osoby nadużywające alkoholu stanowią 10% dorosłej populacji mieszkańców. Jest to znaczna, bo licząca około 233 osób grupa mieszkańców naszej gminy wymagająca różnych form pomocy.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się do szkód występujących u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin. Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być tzw. współuzależnienie. Koncentrując się na szukaniu sposobu ograniczenia picia partnera, osoba bliska nieświadomie przejmuje odpowiedzialność i kontrolę za jego funkcjonowanie, co w efekcie utrudnia jej konstruktywne rozwiązanie problemu. Współuzależnienie nie jest chorobą, ale zespołem nieprawidłowego przystosowania. Osoby te wymagają leczenia i mogą uzyskać poprawę stanu zdrowia psychosomatycznego, jeśli skorzystają z pomocy terapeutycznej. Według danych szacunkowych takie osoby to około 4% dorosłej populacji, czyli około 94 mieszkańców naszej gminy. Na terenie gminy nie ma placówek ani grup wsparcia dla tej grupy osób. Osoby te mogą tylko szukać wsparcia w Punkcie Konsultacyjnym.

Najbardziej poszkodowane są jednak dzieci osób uzależnionych, to ich rozwój emocjonalny i psychofizyczny jest często zaburzony. Życie w ciągłym stresie, poczuciu zagrożenia i doświadczanej przemocy tak psychicznej, jak i fizycznej, prowadzi do zaburzeń zachowania, a w konsekwencji do łamania prawa, prowadzącego do wykluczenia społecznego. Pozostawione bez wsparcia i pomocy terapeutycznej dzieci alkoholików często sięgają po substancje psychoaktywne i psychotropowe. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych szacuje, że około 4% populacji dzieci wychowuje się w rodzinach alkoholowych. Z danych demograficznych wynika, że na terenie gminy Kleszczele mieszka 387 dzieci (osób do lat 18). Daje więc to nam szacunkowo liczbę 15 dzieci, które potrzebują specjalistycznej pomocy.

Kolejna grupa to uczniowie i młodzież spożywająca alkohol i eksperymentująca z narkotykami. Co piąty nastolatek codziennie wypija jedno piwo. Młodzież pije zazwyczaj przy okazji uroczystości i spotkań rówieśników. Duża grupa młodzieży przyznaje się, że piła alkohol w czasie uroczystości rodzinnych. Często alkohol jest sposobem na ułatwienie kontaktów rówieśniczych, środkiem rozładowującym stres. Picie alkoholu przez młodzież jest przyczyną wielu ryzykownych zachowań, jakie podejmują młodzi ludzie, ma bezpośredni wpływ na stan ich zdrowia oraz jakość życia. Młodzi ludzie mają ponadto dość beztroski stosunek do problemu używania narkotyków i zjawiska narkomanii. Nadal utrzymywana jest moda na zażywanie substancji uzależniających, traktowanych jako element zabawy, relaksu, rozrywki, pomocy w nauce, wspomaganie przeżyć i doznań. Młodzi ludzie wiedzą dużo o narkotykach. Jednak przekonani są, że można spróbować kilka razy i na tym skończyć. Praktyka wskazuje, że dla wielu okaże się to ponad ich siły. W 2015 roku skierowano

działania profilaktyczne do dzieci i młodzieży uczącej się w Zespole Szkół w Kleszczelach, zakupując programy profilaktyczne i dofinansowując akcje promujące zdrowy styl życia. Tylko skuteczna profilaktyka może uchronić dzieci i młodzież przed sięgnięciem po alkohol i inne używki. Ważnym elementem oddziaływań na dzieci i młodzież jest organizacja ich czasu wolnego. Dlatego też w 2015 roku szereg działań skierowanych było na ten obszar oddziaływań. Zakupiono sprzęt sportowy na potrzeby dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych, sfinansowano dowóz na zawody sportowe, zorganizowano zajęcia dzieciom w świetlicach wiejskich i MOKSiR w Kleszczelach, doposażono świetlicę młodzieżową w Kleszczelach (na górze budynku OSP w Kleszczelach). Dzieci z rodzin patologicznych, zagrożonych patologią oraz biednych były uczestnikami kolonii i obozów, gdzie skorzystały ze wsparcia profesjonalnej kadry oraz ciekawie spędziły część wakacji.

Badania wskazują, że blisko 80% żon i partnerek alkoholików doznaje przemocy ze strony męża lub partnera. W pozostałych przypadkach przemoc występuje w tzw. „normalnych rodzinach”. Osoby dotknięte przemocą jak i sprawcy przemocy wymagają wielokierunkowego i zintegrowanego działania. Najważniejsze działania w tej grupie to podjęcie interwencji, doprowadzenie do powstrzymania przemocy i wpłynięcie na poprawę sytuacji w danej rodzinie. W 2015 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło sześć Niebieskich Kart. W przypadku pięciu rodzin Zespół prowadził postępowania od 2014 roku.

Opracowany materiał ukazuje najczęściej występujące problemy związane z nadużywaniem alkoholu na terenie naszego miasta i gminy.

DZIAŁ II

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii jest kontynuacją zadań realizowanych na terenie gminy Kleszczele od 1997 roku. Stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze tych zagadnień społecznych, które będą realizowane w 2016 roku.

I .Cele Programu

1. Strategicznym celem Programu jest ograniczenie na terenie gminy Kleszczele występowania uzależnień, nadużywania alkoholu oraz negatywnych skutków społecznych, będących konsekwencją tych zjawisk, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
2. Cel strategiczny Programu realizowany będzie w pięciu obszarach:
 - 1) profilaktyka uzależnień i przemocy;
 - 2) pomoc psychospołeczna i prawna;
 - 3) terapia i rehabilitacja;
 - 4) edukacja publiczna;
 - 5) interwencje.
3. Celami operacyjnymi Programu są:
 - 1) ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych;
 - 2) ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez realizację działań profilaktycznych;
 - 3) zapewnienie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym od alkoholu, członkom ich rodzin oraz osobom doznającym przemocy – w związku z uzależnieniem lub nadużywaniem alkoholu;
 - 4) poprawa sytuacji społecznej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem z powodu problemów związanych z uzależnieniem i przemocą poprzez udzielanie kompleksowej pomocy;
 - 5) zapewnienie pomocy rehabilitacyjnej i postrehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od innych środków psychoaktywnych:

- 6) modyfikacja postaw społecznych wobec niepożądanych zjawisk poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 7) zapewnienie kompleksowej oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i fundacji oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przemocy domowej;
- 8) poszerzenie kompetencji pracowników oświaty, pomocy społecznej, służby zdrowia, Policji, organizacji pozarządowych, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie oddziaływań profilaktycznych, znajomości prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych;
- 9) ograniczanie dostępności alkoholu uwzględniane przy przygotowaniu projektu prawa miejscowego w oparciu o art. 12 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 10) poszerzanie kompetencji pracowników oświaty, pomocy społecznej, administracji samorządowej, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie oddziaływań profilaktycznych, znajomości prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych oraz umiejętności psychoaktywnych.

II. Realizatorzy Programu

Program realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczelach. W realizacji programu Ośrodek Pomocy współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Szkół w Kleszczelach, Policją, Miejskim Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Kleszczelach, podmiotami leczniczymi oraz innymi partnerami zewnętrznymi zapraszonymi do współpracy w zależności od celu i rodzaju zadania.

III. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady jej finansowania.

1. Na terenie gminy Kleszczele działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołana na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez Burmistrza Kleszczel, realizująca w szczególności następujące zadania:
 - 1) inicjowanie działań w zakresie określonym w art. 4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
 - 2) inicjowanie działań w zakresie określonym w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
 - 3) uczestniczenie w pracach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
 - 4) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
 - 5) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy, zgodnie z art. 12 ust.1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
 - 6) współpraca z jednostkami organizacyjnymi gminy Kleszczele oraz innymi podmiotami w realizacji Programu;
 - 7) zawiadamianie właściwych organów administracji publicznej w przypadku otrzymania informacji o sprzedaży alkoholu niezgodnie z przepisami prawa;
 - 8) zgłaszanie propozycji zadań wynikających z Programu do projektu preliminarza wydatków.
2. W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Komisja pracuje do czasu powołania nowego składu Komisji.

4. Członkom Komisji - za wyjątkiem pracowników Urzędu Miejskiego i jednostek mu podległych przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 50,00 zł brutto za:

- a) udział w każdym posiedzeniu Komisji;
- b) każdorazowe wykonanie czynności zleconych przez przewodniczącego Komisji.

IV. Finansowanie i koordynacja Programu

1. Realizacja zadań Programu finansowana jest z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dodatkowo, w miarę możliwości, z innych środków własnych gminy. Zadania realizowane w ramach Programu mogą być również finansowane z darowizn, zapisów i innych wpływów osób prawnych i fizycznych oraz funduszy Unii Europejskiej, a także ze środków własnych realizatorów.
2. Zmian w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dokonuje się na zasadach jego uchwalania.

V. Zadania do realizacji w 2016 roku.

Zadania w ramach obszaru działania nr 1.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych - realizacja szkolnych i pozaszkolnych programów profilaktycznych.
2. Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież poprzez organizację nieodpłatnych pozalekcyjnych zajęć sportowych, kulturalnych itp.
3. Podejmowanie innych działań ograniczających rozmiar problemowych zachowań dzieci i młodzieży.
4. Organizowanie imprez i kampanii z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Prowadzenie zajęć i programów profilaktycznych dla dzieci w świetlicy szkolnej. Dofinansowanie działalności i wyposażenia w/w świetlicy.
6. Wyjazdy dzieci i młodzieży na obozy, kolonie profilaktyczne i inne formy wypoczynku.
7. Doposażenie świetlicy młodzieżowej działającej w pomieszczeniach na górze budynku OSP w Kleszczelach oraz świetlic wiejskich.
8. Wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu.

Zadania w ramach obszaru działania nr 2.

1. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych i ich rodzin.
2. Prowadzenie innych form pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Programy wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych przemocą.
4. Wspieranie i koordynowanie prac zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie.
5. Organizacja szkoleń dla osób pracujących ze sprawcami przemocy w rodzinie.

Zadania w ramach obszaru działania nr 3.

1. Zakup wydawnictw o tematyce uzależnień.
2. Wspieranie działalności środowisk abstynenckich.
3. Informowanie o placówkach udzielających pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
4. Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje i osoby fizyczne zajmujące się problematyką uzależnień i przemocy.
5. Dofinansowanie zadań związanych z profilaktyką uzależnień realizowanych w lokalnych instytucjach kultury.

Zadania w ramach obszaru działania nr 4.

1. Udział w kampaniach edukacyjnych, festynach i akacjach informacyjnych.
2. Organizowanie szkoleń dla osób i podmiotów realizujących gminny program profilaktyki.
3. Prowadzenie edukacji publicznej na temat działania alkoholu na organizm i ryzyka szkód wynikających z różnych wzorów spożywania alkoholu. Organizowanie spotkań informacyjno edukacyjnych mieszkańcom gminy.
4. Prowadzenie działań edukacyjnych dla określonych grup adresatów.
5. Opracowanie diagnozy problemów społecznych na terenie gminy.

Zadania w ramach obszaru działania nr 5.

1. Podejmowanie działań interwencyjnych, w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie, związanej z nadużywaniem alkoholu.
2. Doskonalenie metod interwencji i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty.
3. Prowadzenie pomocy indywidualnej z zakresu psychologii i pomocy prawnej.
4. Szkolenia służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie.
5. Prowadzenie postępowań w sprawach o sądowe zobowiązanie do leczenia osób uzależnionych od alkoholu.
6. Dofinansowanie zakupu sprzętu do poszukiwań na potrzeby Posterunku Policji w Czeremsze realizującego zadania z zakresu przemocy w rodzinie i uzależnień na terenie gminy Kleszczele.
7. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

**Załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii**

**Preliminarz wydatków do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok**

Lp.	PRZEZNACZENIE	KWOTA
1.	Działalność profilaktyczna - warsztaty profilaktyczne w szkole, świetlicy szkolnej, udział w kampaniach edukacyjnych, festynach i akcjach informacyjnych, edukacja publiczna; działalność profilaktyczna w lokalnych instytucjach kultury.	4000,00
2.	Organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży i rodzin – rozwój zorganizowanych zajęć pozaszkolnych (sportowych , kulturalnych itp.). Dopuszczenie w sprzęt sportowy i stroje sportowe. Sfinansowanie dowozu dzieci na zawody i turnieje sportowe. Dopuszczenie świetlic wiejskich i świetlicy młodzieżowej w Kleszczelach. Zakup materiałów na organizację zajęć. Wynagrodzenie instruktorów.	5600,00
3.	Dofinansowanie działalności świetlicy szkolnej istniejącej przy Zespole Szkół w Kleszczelach.	2000,00
4.	Dofinansowanie kolonii, obozów i innych form wypoczynku: - kolonie organizowane przez Stowarzyszenie DROGA - obóz strażacki - obozy sportowe dzieciom i młodzieży - inne formy wypoczynku - dowóz dzieci na obozy, kolonie i inne formy wypoczynku	10000,00
5.	Wspieranie placówek leczenia uzależnień od alkoholu.	1500,00
6.	Działalność informacyjna - zakup wydawnictw, broszur, ulotek itp.	500,00
7.	Opłata czynności lekarza biegłego.	1000,00
8.	Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych.	2500,00
9.	Dofinansowanie zakupu sprzętu do poszukiwań na potrzeby policji.	1500,00
10.	Dofinansowanie działalności statutowej klubów i stowarzyszeń abstynenckich	200,00
11.	Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	500,00

12.	Delegacje, wyjazdy służbowe	200,00
13.	Opracowanie diagnozy problemów społecznych	2500,00
14.	Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.	1000,00
	RAZEM	33.000